

Major gšt. Karel K r e p l:

## Nový francouzský předpis o taktickém použití vyšších jednotek.\*)

Francouzské ministerstvo války vydalo v srpnu 1936 nový předpis „Instruction sur l'emploi tactique des grandes unités“. Je to opravené a doplněné vydání prozatímního předpisu z roku 1921.

Důvody, které vedly k vydání nového předpisu, a podstatné změny v zásadách použití vojsk, které jsou důsledkem nových myšlenek, jsou uvedeny ve zprávě ministroví války. Podotýká se v ní, že v době od ukončení světové války byly zavedeny v armádách nové a důležité moderní zbraně, jichž zavedení dalo podnět k vzniku obranných prostředků proti nim.

---

\*) Instruction sur l'emploi tactique des grandes unités, Charles-Lavauzelle & Cie 1937.

Pojednám zběžně o některých zajímavých nových ustanoveních uvedeného předpisu.

### 1. Stálá opevnění.

Jejich účelem má být:

zajistit mobilisaci pod záštitou spolehlivého krytu, který vyžaduje poměrně malých početních stavů;

chránit co nejvíce velká průmyslová střediska a citlivá pohraniční místa;

zajistit mohutně vybavenou základnu pro manévry armád.

Taktický úkol opevnění je uveden v předpise a je obzvláště zdůrazněno, že stálá opevnění musí splýnout s všeobecnou sestavou armád a včlenit se do ní.

### 2. Mechanisace a motorisace. Zbraně protitankové.

Snaha využít rychlosti a pohyblivosti pro manévry byla podporována rozvojem motorisace, která umožňuje rychlé přesuny značných sil, a mechanisací, která postavením zvláštních jednotek zajišťuje přesuny těchto sil a podporuje jejich činnost.

Tak se dospělo k postavení lehkých mechanisovaných divisí, které nahrazují divise jezdecké, a k motorisovaným divisím vzniklým z divisí pěších.

Zásady použití těchto vyšších jednotek se všeobecně neliší od zásad použití normálních vyšších jednotek, avšak zvláštní důležitosti nabývá u nich zajištění, neboť nebezpečí překvapení u motorisovaných a mechanisovaných jednotek vzrostlo možností existence velkého počtu moderních a rychlých prostředků u nepřítele.

Zdokonalování útočné vozby, obzvláště tanků, je v neustálém pokroku.

Jejich rychlost neobyčejně stoupla a tloušťka pancířů se stále zvětšuje podle pokroku zbraní proti útočné vozbě.

V předpise jsou uvedeny zásady použití nepřátelské útočné vozby a obrany proti ní. Je třeba mít na zřeteli, že se zbraň proti útočné vozbě dnes jeví před útočným vozidlem asi tak, jako za světové války kulomet před pěchotou.

Neobyčejný rozvoj zbraní proti útočné vozbě v cizích armádách byl důvodem k tomu, že předpis předvídá použití útočné vozby v útoku jen za velmi mohutné ochrany a podpory dělostřelectva a jejich dalekou činnost, obzvláště při využití úspěchu, kdy útočná vozba může získat rozhodující výsledky, jen tehdy, byla-li nepřátelská obranná sestava již dostatečně rozrušena.

Pokud jde o obranu proti útočné vozbě, zdůrazňuje předpis zásadní důležitost krýt vlastní sestavu přírodními překážkami, obzvláště vodními toky, jejichž zdolání bude vždy obtížné i při všeobecném vývoji a použití prostředků obojživelných.

Rovněž je zdůrazněno, že obrana proti útočné vozbě musí mít hloubku, která se získá kombinací paleb a překážek.

Protože podle nynějšího stavu vývoje útočné vozby a možností technických prostředků všechny tanky jsou s to plnit všechny úkoly od doprovodu pěchoty až k hlubokému průniku do nepřátelské sestavy, nerozděluje je nový předpis, jako dosud, podle váhy na lehké, střední a těžké, nýbrž označuje je podle té oné úlohy, která jim byla svěřena, bez ohledu na jejich druh a vzor, a rozeznává:

doprovodné tanky, t. j. ty, které byly podřízeny pěchotě a jejichž úkolem je doprovázet ji v boji,

tanky provšeobecný manévru, t. j. ty, které si ponechalo velitelství vyšší jednotky k svému volnému použití a které mají plnit zvláštní úkoly v prospěch manévru vyšší jednotky.

### 3. Letecké prostředky a obrana proti nim.

Zásady použití leteckých prostředků a obrany proti nim byly zpracovány se zřetelem na získané pokroky, zvláště pak na neobyčejný vzrůst mohutnosti, rychlosti a okruhu činnosti letounů a tím jednak zvýšené možnosti spolupráce s jinými zbraněmi, jednak větší důležitosti a dokonalosti obranných opatření proti činnosti a účinkům nepřátelských leteckých sil.

### 4. Spojení.

Spojení připisuje nový předpis obzvláštní důležitost a uvádí všeobecná pravidla jeho použití v rámci všeobecného manévru vyšších jednotek.

### 5. Vliv nových bojových prostředků na způsob boje.

Pokud jde o důsledky a vliv nových bojových prostředků na způsob boje, zdůrazňuje předpis obzvláště

mohutnost palby, která bude vládkyní bojišť, neboť její síla a hloubka vzrostly vývojem bombardovacího letectva a zvětšeného dostřelu moderního dělostřelectva.

V bitvě připadá každé vyšší jednotce jasně určená, vývojem a použitím moderních bojových prostředků a organizací diktovaná úloha.

Útočná bitva se vyvíjí postupně. Nepřítel je nejdříve pružně napaden na celé frontě (zjednaní dotyku); pak je naň útočeno na četných místech, abychom se přesvědčili o jeho skutečné přítomnosti nebo zhodnotili jeho sílu (zahajovací boj), konečně útokem mu zasadíme rozhodnou ránu.

V tomto manévru připadá každé vyšší jednotce zvláštní úloha.

Dotyk zjednaný jezdeckem je upřesněn předvoji. Jejich činnost je řízena veliteli divisi prvního sledu.

Zahajovací boj se skládá z místních, často současných akcí provedených jen slabými, avšak energicky podporovanými silami. Provádějí je vyšší jednotky prvního sledu vlastními prostředky a jsou řízeny v zásadě veliteli sborů prvního sledu podle směrnic, které dostali.

Útok je dílem velitele armády, který ve zvoleném směru zasadí co nejvíce prostředků, soustředěných pod vlastními rozkazy.

Co se tedy týká úkolů vyšších jednotek v útočném manévru, neměl na ně vývoj moderních zbraní celkem podstatného vlivu.

Zato však pokrok výzbroje a všeobecné používání mechanických prostředků mělo velký vliv na fysiognomii obrany a na všeobecné úkoly vyšších jednotek.

Zdůrazňoval-li předpis z roku 1921 učlenění obranné sestavy do hloubky a kombinaci činnosti palebných prostředků před hlavní obrannou čarou opřenou o překážku, vidíme, že nový předpis ještě více podtrhuje důležitost překážek a učlenění do hloubky.

Dnes je volba hlavního obranného postavení nejčastěji vnucena překážkou, kterou musí každá jednotka, již byla svěřena obrana, vyhledávat především, a to nejlépe překážkou přírodní, která je přímým a účinným krytem hlavního obranného postavení proti útočné vzbě.

Ochrana proti nepřátelské útočné vzbě a zvětšené dostřely dělostřelectva nutí učlenit obrannou sestavu stále do větší a větší hloubky. Nepřítel je nucen podnikat postupné nápory, tříští tím své úsilí a obránce získává téměř všude v obranném postavení základny pro odpor na místě nebo pro protiútok.

Učlenění hloubky kolísá podle vyšší jednotky, o niž jde.

Divise a sbor, mají-li se bránit na postavení bez myšlenky na ústup, učení své prostředky v celé hloubce obranného postavení, za té podmínky ovšem, aby byly s to provést před čáru hlavního odporu co nejvyšší soustředění paleb.

Armáda udělí obranné bitvě ještě větší hloubku a pružnost tím, že obranným postavením armády zajistí případnou obranu postupných postavení dobře chráněných proti nájezdům útočné vozby.

#### 6. Jiné změny v předpise:

a) V uspořádání předpisu nalézáme změnu v tom, že stať „Bitva“ je předmluvou k dalším statím o použití armády, sboru a divise v bitvě, z nichž každá pojednává zvlášť o útoku a obraně.

b) Předpis z roku 1921 neměl téměř žádných ustanovení o použití vyšších jednotek jezdeckta; nový předpis z r. 1936 věnuje této otázce celou stať IX.

c) V předpise jsou uvedeny na str. 27—29 definice určitého počtu zásadních a důležitých pojmů.

d) Zavádí se nový výraz pro palbu přímé podpory. Dosavadní výraz „tir d'appui direct“ mohl zavdat příčinu k domněnce, že skupina pro přímou podporu (groupement d'appui direct) může provádět jen palby přímé podpory, ač skutečně může provádět všechny palby, o které žádá podporovaná jednotka nebo velitelství.

Proto ponechal předpis výraz „groupements d'appui direct“, který velmi vhodně vyjadřuje úkol dělostřelecké skupiny pracující bez prostředníka (přímo — direct) s určitou jednotkou pěchoty nebo tanků, avšak výraz „tir d'appui direct“ nahradil novým výrazem „tir de soutien immédiat“, což by v doslovném překladu znělo „palba okamžité pomoci“.

Nelze v několika řádcích rozebrat úplně celý předpis. Kdo se zajímá o jeho podrobnosti, musí jej důkladně studovat, aby pochopil všechna ta četná ustanovení, jež obsahuje. Posudek o předpise nebyl úkolem těchto řádků, chtěl jsem jen poukázat na jeho nejdůležitější nová ustanovení.

## Literární přehled.

Karl Pintschovius: **Die seelische Widerstandskraft im modernen Kriege**. Gerhard Stalling, Oldenburg i. O.-Berlin, 1936, stran 192.

Kniha je po mnohé stránce zajímavá; kde se podařilo autorovi oprostit od ideologicky usměrněného dogmatismu Třetí říše, přinesl něco nového, jinak práce zůstává na běžné úrovni ostatních německých publikací tohoto oboru, operujících na nietzscheovské a wagnerovské mystice, nepřijatelné demokratickým konceptem státního a lidského života.

Kniha by zasloužila důkladného rozboru, zvláště svých sociálně psychologických kapitol, kde nalézáme mnohé zajímavosti, nově uvedené do problémů válečné psychologie.

Úvodní kapitola pojednává o trojnásobné frontě duševní odolnosti ve válce: frontě odvahy, nedůvěry a hladu. Moderní válka nežádá od vojáka ani tolik odvahy, jako duševní odolnosti; odvaha je vrozena více primitivnímu člověku, kdežto člověk kulturního prostředí musí mít vypěstovanou odolnost celé své duševní činnosti. S odvahou samou by člověk v moderní válce nevystačil; voják bez strachu není již myslitelný. Není to příznakem méněcennosti moderního člověka, nýbrž je to odůvodněno povahou moderního boje. Odvaha se projeví zvlášť v prvních hodinách boje, pokud nepronikne poznání nebezpečí, jež boj doprovází, a dokud se lehkomyšlně hazarduje s životem. Jakmile však zesílí představa nebezpečí (bázeň vzniká z představ, nikoli